

STANDARDY PRACY Z MŁODZIEŻĄ (YOUTH WORK'U)

Krajowa Koalicja na rzecz Pracy z Młodzieżą

Praca z młodzieżą to dobrowolne, równe, dostępne i dostosowane do potrzeb młodych ludzi działania, oparte na podejściu praw młodzieży, włączające i skoncentrowane na ich potrzebach oraz możliwościach. Polega na angażowaniu młodych w tworzenie, przygotowanie, realizację i ocenę inicjatyw odpowiadających ich doświadczeniom, zainteresowaniom i pomysłom, z użyciem metod edukacji pozaformalnej i nieformalnej. To praktyka społeczna obejmująca zarówno pracę z młodymi, jak i ich społecznościami, wspierająca ich uczestnictwo, włączenie społeczne oraz udział w procesach decyzyjnych.

NA PODSTAWIE: ZALECENIA RADY EUROPY Z 2017 ROKU DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH
W SPRAWIE PRACY Z MŁODZIEŻĄ CM/REC(2017)4

PRACA Z MŁODZIEŻĄ DEFINIOWANA JEST JAKO PRAKTYKA OKREŚLONA PRZEZ WARTOŚCI I **ZASADY**. MA OPARCIE W **POLITYKACH**. JEJ ISTOTNYM ELEMENTEM JEST **WSPÓŁPRACA** PRZYCZYNIAJĄCA SIĘ DO BUDOWY SPÓJNEGO SYSTEMU WSPARCIA MŁODYCH. OSOBY PRACUJĄCE Z MŁODZIEŻĄ STOSUJĄ METODY EDUKACJI POZAFORMALNEJ I NIEFORMALNEJ. ORGANIZACJE I OSOBY PRACUJĄCE Z MŁODZIEŻĄ SĄ ZOBOWIĄZANE DO MONITOROWANIA I DBANIA O JEJ **JAKOŚĆ**.

YOUTH WORK JAKO METODYKA PRACY Z MŁODYM CZŁOWIEKIEM MUSI STOSOWAĆ PODSTAWOWE ZASADY ORAZ AKTYWNIIE DĄŻYĆ DO SPEŁNIENIA OKREŚLONYCH STANDARDÓW.

PREAMBUŁA

Uznając, że:

- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka,
- Konwencja o Prawach Dziecka,
- Europejska Konwencja Praw Człowieka,
- Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej,
- Konstytucja RP,

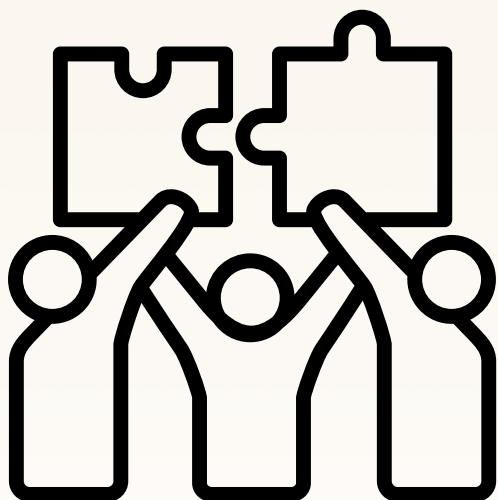
stanowią podstawę prawną dla pracy z młodzieżą, czyli źródło wartości, zasad i praw przynależnych młodym ludziom;

Odwołując się do:

- Zalecenia CM/Rec(2017)4 Komitetu Ministrów Rady Europy skierowane do państw członkowskich w sprawie pracy z młodzieżą (<https://rm.coe.int/cmrec-2017-4-on-youth-work-polish/1680996b5b>)
- Europejskiej Karty Lokalnej Pracy z Młodzieżą
(https://ec.europa.eu/regional_policy/rest/cms/upload/14092020_045124_20191002_egl_charter_eng_online.pdf)
- oraz dorobku Europejskiego i krajowego w zakresie opisanie praktyk, standardów i etyki pracy z młodzieżą (youth work);

Krajowa Koalicja na rzecz Pracy z Młodzieżą zaleca, aby organizacje, instytucje i osoby pracujące z młodzieżą kierowały się podstawowymi standardami pracy z młodzieżą, respektując jej sens, cele i wartości, przedstawione w niniejszym dokumencie.

STANDARDY PRACY Z MŁODZIEŻĄ ODNOSZĄ SIĘ DO NASTĘPUJĄCYCH OBSZARÓW:

1. ZASADY
2. OPARCIE W POLITYKACH
3. WSPÓŁPRACA
4. METODYKA
5. JAKOŚĆ

1. ZASADY

Praca z młodzieżą **definiowana jest jako praktyka oparta na wartościach i wykonywana zgodnie z poniższymi zasadami:**

- Opiera się na **dobrowolnym uczestnictwie** – młodzi ludzie angażują się w działania z własnej woli i motywacji.
- Bazuje na **potrzebach, zainteresowaniach, pomysłach i doświadczeniach młodych ludzi** – definiowanych przez samych młodych ludzi, przy wsparciu (jeśli potrzeba) osób pracujących z młodzieżą.
- **Jest tworzona, organizowana, planowana, przygotowywana, realizowana i oceniana wspólnie z młodzieżą lub przez nią samą.**
- Przyczynia się do **osobistego, społecznego i obywatelskiego rozwoju młodych ludzi** poprzez edukację pozaformalną i uczenie się nieformalne.
- Dąży do **wzmacniania samodzielności, autonomii i realizacji praw młodzieży** (praw m.in do reprezentacji, udziału w podejmowaniu decyzji).
- Podchodzi do młodych ludzi **całościowo i wielowymiarowo**, uznając i wspierając zdolność młodych do podejmowania działań i decyzji dotyczących siebie i społeczeństwa.
- Promuje **krytyczne myślenie, kreatywność oraz prawa człowieka, wartości demokratyczne i aktywne obywatelstwo.**
- Prowadzona jest **włączająco i zapewnia równe szanse** wszystkim młodym ludziom.

2. OPARCIE W POLITYKACH

Praca z młodzieżą **realizuje określone cele polityk młodzieżowych** na poziomie lokalnym, regionalnym, narodowym, czy europejskim. Do czasu opracowania spójnej strategii polityki młodzieżowej dla Polski ważne jest, by organizacje i osoby pracujące z młodzieżą wykonywały pracę **przyczyniającą się do celów strategicznych ze wskazanych przez siebie dokumentów, polityk, wytycznych i planów**, aby powiązać je z działaniami i wykazać związek z nimi.

3. WSPÓŁPRACA

Organizacje i osoby pracujące z młodzieżą powinny **przyczyniać się do budowy spójnego systemu pracy z młodzieżą lokalnie** poprzez:

- realizowanie działań w porozumieniu ze wszystkimi istotnymi aktorami - prowadzenia komunikacji z instytucjami, organizacjami tworzącymi system wsparcia młodych ludzi, oraz
- gdy właściwe - podejmowanie wspólnych działań umożliwiających młodym ludziom szeroki zakres wsparcia.

4. METODYKA

Osoby pracujące z młodzieżą (metodą youth worku) są zobowiązane do stosowania metod edukacji pozaformalnej i nieformalnej oraz założeń metody pracy z młodzieżą, która odbywa się w następujących krokach:

1. **Zawiązanie relacji** osoba młoda - osoba pracująca z młodzieżą opartej na zaufaniu, szacunku, rozpoznaniu potrzeb, bezpieczeństwie, równości i partnerstwie;
2. Wspólne z młodzieżą **definiowanie celów** przedsięwzięć realizowanych w ramach pracy z młodzieżą oraz współzarządzanie nimi na zasadach partycypacji i równości;
3. Wspieranie młodzieży w realizowaniu **działań** metodami dostosowanymi do potrzeb i możliwości;
4. Wspólne **ewaluowanie procesu**, tworzenie przestrzeni do dokumentowania i upowszechniania efektów uczenia się, osiągnięć i ich świętowania.

Co więcej, metodyka pracy z młodzieżą zakłada:

- **Posiadanie i stałe poszerzanie kompetencji** – wiedzy, umiejętności, postaw i wartości – i kwalifikacji - niezbędnych do realizacji pracy z młodzieżą oraz traktowania samej pracy z młodzieżą jako procesu wzajemnego uczenia się;
- Weryfikowanie swoich **motywacji**, które powinny opierać się na chęci wspierania młodych ludzi w ich rozwoju osobistym i społecznym;
- Tworzenie **sprzyjającego i pełnego zaufania środowiska, które jest włączające, wzmacniające, angażujące społecznie, kreatywne i bezpieczne**, a jednocześnie łączy elementy zabawy i powagi, spontaniczności i planowania;
- Działanie w ramach jasnych **zasad etycznych**, opartych na podstawowych wartościach określonych w definicji pracy z młodzieżą;
- Bycie **świadomym swojej roli i misji, a także umiejętność określenia ich granic**, nie angażując się w cele i działania, które odbiegają od podstawowych zasad pracy z młodzieżą;
- Nieustanne i **krytyczne analizowanie swoich działań** oraz celów, metod i sposobów organizacji pracy, poprzez ocenę ich zgodności z podstawowymi zasadami pracy z młodzieżą.

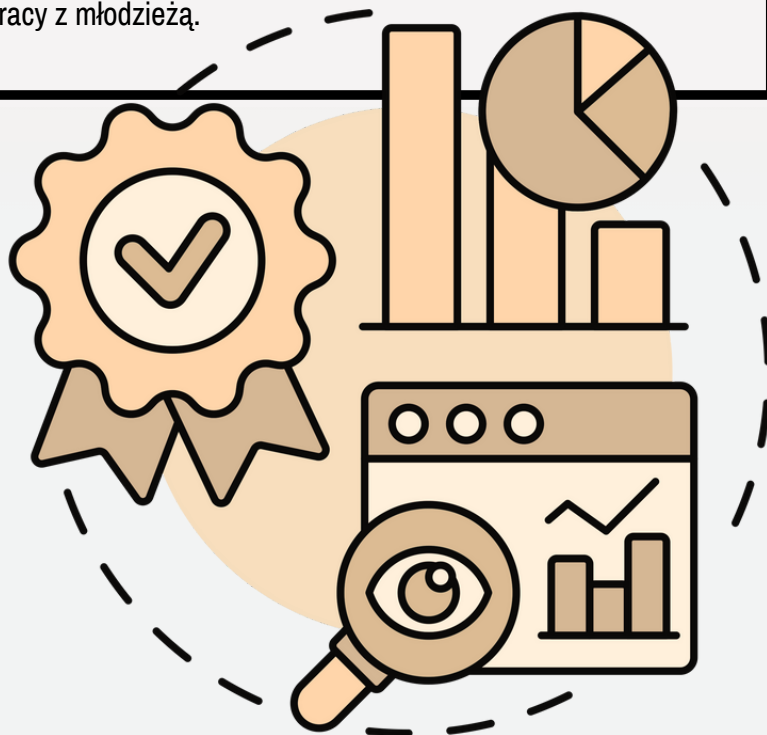
5. JAKOŚĆ

Organizacje i osoby pracujące z młodzieżą są zobowiązane do monitorowania i dbania o jakość pracy z młodzieżą poprzez przynajmniej:

- **Dokumentowanie oraz monitorowanie rezultatów, warunków i procesów** w odniesieniu do mierzalnych wskaźników i celów, a także wpływu tej pracy na młodzież i na społeczeństwo;
- **Analizę i refleksję** nad wynikami i wpływem oraz identyfikowania obszarów wymagających dalszego rozwoju - razem z młodzieżą;
- Regularne dokonywanie **analiz potrzeb młodzieży** lub śledzenie lokalnych realiów i potrzeb;
- **Aktualizację praktyk** w odniesieniu do nowych badań, trendów i metod w obszarze młodzieży i pracy z młodzieżą na poziomie krajowym i międzynarodowym;
- Dbanie o **aktualność swoich kompetencji i kwalifikacji**, zwłaszcza w pracy z osobami o mniejszych szansach oraz identyfikowanie i realizowanie swoich potrzeb szkoleniowych;

a także - jeśli możliwe - **przyczynianie się do rozwoju systemu lokalnej pracy z młodzieżą** poprzez:

- Całościowe planowanie rozwoju kadry pracującej z młodzieżą w oparciu o wskazane ramy kompetencyjne (nad którymi w Polsce trwają jeszcze prace) w połączeniu z analizą lokalnych wyników, potrzeb, mocnych stron i słabości;
- Wspólne działania wszystkich interesariuszy, mających na celu współpracę w zakresie rozwoju jakości oraz wdrażania innowacji;
- Uwspólnianie narzędzi monitoringu jakości pracy z młodzieżą.

OPRACOWANIE:

Krajowa Koalicja na Rzecz Pracy z Młodzieżą

pracazmlodziejawpl@gmail.com

1. Fundacja Rozwoju Międzykulturowego EBU, Mińsk Mazowiecki
2. Fundacja Sempre a Frente, Lublin
3. Stowarzyszenie Europe4Youth, Kraków
4. Stowarzyszenie Impakt, Kielce
5. Stowarzyszenie Morena, Gdańsk
6. Fundacja Rozwoju Ziemi Chojnickiej i Człuchowskiej, Chojnice
7. Fundacja Wiedzy i Dialogu Społecznego Agere Aude, Chorzów
8. Stowarzyszenie Edukacja przez Internet, Kielce
9. Fundacja GROWSPACE, Warszawa
10. Stowarzyszenie Akwedukt, Kwidzyn
11. Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży SZANSA, Głogów
12. Stowarzyszenie M-LAB, Konin
13. Stowarzyszenie KAS Kombinat Aktywności Społecznej w Radomiu, Radom
14. Erasmus Student Network Polska, Warszawa
15. Fundacja Europejskich Inicjatyw na Śląsku, Bytom
16. Fundacja Twórczości Edukacji i Animacji Młodzieży Teatrikon, Lublin
17. Fundacja Go'n'Act, Warszawa
18. Stowarzyszenie Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiotowych "TRATWA", Wrocław
19. Podkarpackie Stowarzyszenie dla Aktywnych Rodzin (PSAR), Rzeszów
20. Fundacja Pole Dialogu, Warszawa
21. Fundacja SocLab - Laboratorium Badań i Działań Społecznych, Białystok
22. Stowarzyszenie Dzieciom i Młodzieży Wędka im. każdego Człowieka, Toruń
23. Fundacja Ważne Sprawy, Warszawa
24. Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego, Wrocław
25. Narodowy Instytut Wolności- Centrum Społecznego Obywatelskiego, Warszawa
26. Urząd Miasta w Koninie, Konin
27. Urząd Miasta Stołecznego Warszawy, Warszawa
28. Urząd Miasta Lublin, Lublin
29. Urząd Miasta Kraków, Kraków
30. Sekretariat Województwa Zachodniopomorskiego, Szczecin
31. Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych, Wrocław
32. Stowarzyszenie Polski Komitet Narodowy UNICEF Polska, Warszawa
33. Stowarzyszenie "Europa Iuvenis", Opole
34. Małopolski Instytut Kultury w Krakowie, Kraków
35. Stowarzyszenie Aktywności Przeróżnych niemarudni. pl, Katowice
36. Stowarzyszenie Dobroczynne "Res Sacra Miser"

(Stan na koniec 2025 roku)